

FLEST FERGUSON I FRÄMMESTAD

När Thomas var 12 år körde han med just denna FE-35 "Guldkalv" från 1957. På den tiden ägdes den av grannen, men nu är den hans och fortfarande orörd.

Visst är både Grällarna och de efterföljande 35:orna generellt inte ovanliga. Men det finns en del sällsyntare versioner. Thomas Hellström i Västergötland har 22 Ferguson i många olika utförande. Vissa mer unika än andra.

AV BO NORVINGE (TEXT & FOTO)

Harry Fergusons gråa, och i vissa fall röda traktorer från andra halvan av 40-talet och hela 50-talet har fångat många intresse och beundran genom åren. Det gäller i allra högsta grad Thomas Hellström. På sin gård belägen på ungefär lika långt avstånd till Väne Åsaka, Norra Björke, Främmestad och Stora Mellby, har han samlat ihop en ansenlig blandning av "Grällar", "Guldkalvar" och senare MF-35:or.

I en stor fin maskinhall står flera Ferguson ordentligt uppradade i raka led utmed väggarna. Därtill rejäla pallställ fyllda med olika tillbehör, redskap och reservdelar.

Thomas hittade tidigt en fascination för traktorerna. Då han som barn var på besök på gården där han bor, men som då tillhörde farföräldrarna kom han i kontakt med traktorer.

- En granne hade en BM Victor och kusinen en halvmil ifrån hade en Fordson, säger Thomas men berättar om tillfällena som ändå starkare kom att prägla hans tycke och smak.

- Som 12-åring fick jag köra mjölkkanorna till mjölkpallen med grannens FE-35 "Guldkalv" från 1957. Den fick jag köpa tillbaka den för drygt tre år sedan, säger Thomas glatt och hoppar upp på sin barndoms "Guldkalv" och kör ut den i gräset. Han har dagen till ära också hängt på en plog av det ovanligare slaget.

A xxxxxx

ANA:s dotterbolag AB Farming försökte få Fergusons 2-skäriga växelplog att slå på marknaden. Den hydrauliskt svängbara plogen hette modell 797 och kom hit ungefär 1956-57. Tre demonstrationsexemplar ska ha tagits hit och en av dessa har Thomas, vilket bevisas av skylten "Demonstrationsredskap" ▶

Thomas smalspåriga TEC-20 från 1955 är byggd i England för den franska marknaden. Slätterbalken kommer från tyska Khune.

En Fergusons 2-skäriga växelplog 797. Skylten kvar som berättar att detta är ett demonstrationsexemplar från AB Farming sitter kvar.

Thomas Hellströms hjärta klappar helt klart för Fergusons folktraktorer från 40- och 50-talen. 22 sådana har han i samlingen.

BAKOM RATTEN

Namn: Thomas Hellström.
Årsmodell: 1958.
Yrke: Utredare enskild väg på Trafikverket.
Min första traktor: Fordson Höglund, men första som jag körde var nog Fordson Dexta.
Antal traktorer för närvarande: 22.
Antal traktorer jag ägt: 41.
Bästa traktor jag ägt: Måste vara den Guldkalv från 1957 som jag körde som 12-åring.
Sämsta traktor jag ägt: Skulle väl vara Fordson Höglund.
Bästa traktorminne: När jag fick köpa tillbaka den Guldkalven jag körde som 12-åring.
Värsta traktorminne: När jag köpte en plog och det följde med en Grälle som visade sig vara stulen.
Bästa mekartips: Ta det lugnt och fråga dig fram.

"Tyvärr hade den sprucket block men då Guldkalvs-fotogenare är ovanliga blev det affär. Nu har jag Guldkalvar för tre olika bränslen. Bensin, fotogen och diesel."

► AB Farming". Någon succé blev aldrig Fergusons-plogen.

B xxxxxxxx

Fler 35:or har Thomas ställt in i ett garage på tomten. Innanför dörren står en FE-35 från 1957 som tydligen är en reservdelstraktor.

Innanför står ytterligare en. Det är också en FE-35 från 1957 som Thomas ska göra i ordning. Den hittades av en slump utanför Bengtsfors 2014 där han kom i kontakt med en dam som råkade ha denna stående. Vid första anblicken såg det ut som en MF-35, men var i själva verket en FE-35 "Guldkalv"

som moderniserats med röd färg på karosseriet och grå färg på traktorkroppen.

– Tyvärr hade den sprucket block men då Guldkalvs-fotogenare är ovanliga blev det affär. Nu har jag Guldkalvar för tre olika bränslen. Bensin, fotogen och diesel, säger Thomas nöjt.

Alla traktorer har inte varit av fabrikat Ferguson för Thomas. Den första traktorn var faktiskt en Fordson Höglund, förvisso lite av ett impulsköp. Senare har det blivit bland annat BM 21, BM 36, Volvo T 24 och nu har Thomas en tredjedel i en Volvo T 22 redskapsbärare som ska bli partytraktor.

Men det är som sagt Ferguson som gäller för Thomas.

C xxxxxxxx

En spännande pjäs är hans Grälle från 1949 som konverterats från bensin- till dieseldrift med Perkins 3-cylindrigdieselmotor P3 (TA)

på 32-34 hk. P3-konverteringen som inte var så ovanlig innebar också att motorhuven måste höjas för att motorn skulle få plats, en i alla fall för ögat förhållandevis diskretmodifiering. Mer uppmärksamhet drar däremot den speciella lastaren som bara har en lyftarm i stället för två. Mycket talar för att lastaren är en JCB Si-Draulic. ►

Hur många har en lastare med en arm? Mest troligt så är det är en JCB Si-Draulic från J. C. Bamford Excavators Ltd.
 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Till synes en vanlig, men rödmålad TEF-20 diesel från 1955. Men det speciella är att den har reduktionsväxel som gav åtta körväxlar och två backväxlar.

Två exemplar av årsmodell 1955. En smalspårig TEC-20 och en militärversion av TEA-20B med framskärmar, stötfångare och motorvärmare.

Då denna gick på en trång bräddgård i Göteborgs skärgård var det säkrast att ha en extra kraftig bäge. Notera lösningen med sidoöppning av motorhuven.

I hallen står en TEA-20B 1953 kommunaltraktor som sägs ha varit Alingsås Kommuns första egna traktor. Vem som har byggt hytten är oklart.

Undagömd i väntan på upprustning står en färgmässigt moderniserad FE-35 "Guldkalv" årsmodell 1957 med fotogenmotor.

TEK-20 var den extra smala versionen på 1,16 meter. Denna är byggd 1955 i Frankrike och har gått på en vinodling. De målades ofta i vingårdarnas egna färger.

► Mer ovanliga inslag, inte minst här hos oss, är Thomas smalare Grålle-varianter. Han har två exemplar av TEC-20, vilket innebär den smalspåriga modellen som mäter bredden 1,37 meter. Om inte det måttet var smalt nog så fanns TEK-20 som mätte en totalbredd av 1,16 meter. En sådan har självfallet Thomas också. Hans franskbyggda TEK-20 är från 1955 marknadsfördes som en vingårdstraktor, men kallades här i Sverige för trädgårdstraktor

och riktade sig till användning i trädgårdar, fruktodlingar och plantskolor där utrymmet var begränsat. Bak sitter 24 tums hjul i stället för 28 tum och fram 15 tum i stället för 16 tum.

D xxxxxx

Det är helt klart intressant att gå omkring och botanisera bland Thomas Ferguson-traktorer i olika skepnader. Bensin-, foto-gen- och dieseltraktorer, med eller utan

hytter, breda och smala, original och ombyggda, och inte minst olika tillbehör och redskap. Inget står huller om buller, utan allt är välordnat och fint. Det gäller självfallet även verkstaden där Thomas bland annat jobbar med en i sammanhanget vanlig TEA-20B årsmodell 1953 som har stått de senaste 16 åren i en ladugård.

Det blir ytterligare ett inslag i Thomas Hellströms intressanta samling av Ferguson-traktorer. □

Denna TE-20 årsmodell 1947 med Continental Z-120 motor lånade Thomas nyligen ut till grannens radodling. Då var den breddad till 2,26 meter.

En P3-konverterad Grålle finns också hos Thomas. Den större Perkinsmotorn krävde motorhuvens höjdes och en distansplåt fick sättas över instrumentbrädan.